

Sygn. akt: III U 10/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 marca 2015r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Beata Bielska
Protokolant:	sekretarz sądowy Przemysław Dudziński

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 marca 2015r. w O.

sprawy z odwołania J. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania J. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 28.11.2014r. znak (...)

orzeka:

zmienia zaskarżoną decyzję i od dnia 22.11.2014r. do podstawy wymiaru składek w 1992r. zalicza J. C. również kwotę 3.200.000 złotych.

UZASADNIENIE

W dniu 16.12.2014r. J. C. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P. z dnia 28.11.2014r., przyznającej mu prawo do emerytury.

W uzasadnieniu wskazał, że ZUS wyliczając wysokość świadczenia niesłusznie nie uwzględnił kwoty 3.200.000zł wypłaconej mu w 1992r.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie. Wskazał, że kwota 3.200.000zł, wypłacona J. C. w 1992r. przez Państwowy Ośrodek (...) w P., jest to odprawa, która nie stanowiła podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Z akt ZUS wynika, że J. C. w okresie od 01.04.1983r. do 31.08.1992r. był zatrudniony w Państwowym Ośrodku (...) w P., w tym w okresie od 22.01.1990r. do 31.08.1992r. miał udzielony urlop bezpłatny.

Odwołujący w okresie od 01.01.1992r. do 31.08.1993r. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Usługowo - Handlowym (...) na budowie eksportowej, co wynika z zaświadczenia i świadectwa pracy (k. 19-20a.r.). Za ten okres odwołujący złożył też Rp-7 k. 27a.r., w którym wskazano wynagrodzenie za 1992 (29.358.000zł) i 1993 (27.693.000zł)

Przedmiotem sporu była kwota 3.200.000zł, wypłacona J. C. w 1992r. przez Państwowy Ośrodek (...) w P..

ZUS uznał, że kwota 3.200.000zł jest to odprawa z tytułu ustania zatrudnienia w (...), od której nie było obowiązku uiszczania składek na ubezpieczenia społeczne, dlatego nie może być uwzględniona przy ustalaniu podstawy wymiaru emerytury.

W ocenie Sądu kwotę tę należy jednak uwzględnić, dlatego odwołanie jest zasadne.

Z akt ZUS dotyczących J. C. wynika, iż sporna kwota – 3.200.000zł – została wykazana w zaświadczeniu wystawionym przez Archiwum Państwowe w P. w dniu 22.08.2000r. (k. 5a.r.) i tam została określona jako odprawa.

Zdaniem Sądu jest to rzeczywiście odprawa z tytułu rozwiązania stosunku pracy odwołującego w (...) w P. w trybie ustawy z dnia 28.12.1989r. o szczególnych zasadach rozwiązywania stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, przewidziana w art. 8 tej ustawy.

W ocenie Sądu kwotę tę należy uwzględnić ustalając podstawę wymiaru składki za 1992r.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1985r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent podstawę wymiaru emerytur i rent, ustala się od wynagrodzenia z tytułu wykonywania pracy w ramach stosunku pracy, z uwzględnieniem wypłaconych zamiast tego wynagrodzenia świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (§ 1).

Do ustalenia podstawy wymiaru dla pracowników uspołecznionych zakładów pracy nie przyjmuje się tych składników wynagrodzenia w gotówce i w naturze z tytułu wykonywania pracy w ramach stosunku pracy, od których nie ma obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne, z uwzględnieniem ust. 2-5 (§ 4 ust. 1). Przy ustalaniu, czy istnieje obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie społeczne od określonych składników wynagrodzeń, stosuje się przepisy obowiązujące w okresie, z którego wynagrodzenie jest uwzględniane w podstawie wymiaru (§ 4 ust. 2).

W sprawie znajdzie też zastosowanie Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1990r. w sprawie wysokości i podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, zgłaszania do ubezpieczenia społecznego oraz rozliczania składek i świadczeń z ubezpieczenia społecznego – w wersji obowiązującej od 01.03.1992r. do 31.12.1992r., które w § 7 ust. 1 stanowiło, że podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne pracowników stanowi dochód w gotówce i w naturze z tytułu wykonywania pracy w ramach stosunku pracy, z wyjątkiem:

- 1) gratyfikacji (nagród jubileuszowych),
- 2) odpraw przysługujących w związku z przejściem na emeryturę lub rentę inwalidzką,
- 3) ekwiwalentów za nie wykorzystany urlop wypoczynkowy, ekwiwalentów za nie wykorzystane dni wolne od pracy,
- 4) odszkodowań przysługujących pracownikowi w razie niezgodnego z prawem rozwiązania stosunku pracy przez zakład pracy,
- 5) odpraw pośmiertnych po zmarłych pracownikach, wypłacanych na podstawie Kodeksu pracy lub przepisów układów zbiorowych pracy,
- 6) dodatkowych świadczeń pieniężnych bądź wartości świadczeń w naturze nie mających charakteru deputatu, przyznawanych na podstawie przepisów szczególnych (kart branżowych), np. ekwiwalentu pieniężnego z tytułu zwrotu kosztów przejazdów urlopowych, świadczeń na pomoce naukowe dla dzieci, świadczeń przyznawanych z

okazji uroczystych dni, jak tradycyjne "barbórkowe", korzyści materialnych zapewnionych pracownikom w układach zbiorowych pracy lub w umowach indywidualnych, a polegających na uprawnieniu do zakupu po cenach niższych niż detaliczne niektórych artykułów lub przedmiotów, korzystania z bezpłatnych lub częściowo odpłatnych przejazdów środkami lokomocji, z biletów teatralnych, kinowych itp.,

7) nagród okolicznościowych, wypłacanych w związku z uroczystym dniem lub też należących do sfery praw honorowych,

8) nagród rzeczowych,

9) wartości świadczeń rzeczowych wynikających z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy (w tym posiłków profilaktycznych) oraz ekwiwalentów za te świadczenia, a także ekwiwalentów za pranie i reperację odzieży roboczej wykonywane we własnym zakresie przez pracowników, ekwiwalentów za przedłużenie używalności odzieży roboczej, za używanie odzieży własnej zamiast odzieży roboczej, za nie wydane pracownikom przysługujące im środki higieny osobistej,

10) ekwiwalentu pieniężnego za użyte przy wykonywaniu pracy narzędzia, materiały lub sprzęt, stanowiące własność wykonawcy,

11) wypłat należności z tytułu podróży służbowych, w tym dodatków dewizowych, czarterowych i innych wypłat w walucie obcej związanej z podróżą służbową za granicę, z zastrzeżeniem ust. 1a, oraz z tytułu wyrównywania wydatków ponoszonych przez pracownika w związku z wykonywaniem pracy poza stałym miejscem pracy lub poza stałym miejscem zamieszkania, m. in. dodatków i ryczałtów za rozłąkę, strawnego, dodatków godzinowych, wypłacanych w przedsiębiorstwie państwowym (...),

12) ryczałtów i ekwiwalentów za używanie do celów służbowych prywatnych samochodów lub innych środków lokomocji,

13) wartości wyżywienia wydawanego bezpłatnie lub częściowo odpłatnie na kursach i szkoleniach,

14) wartości posiłków regeneracyjno-wzmacniających oraz innych środków wydawanych niektórym grupom pracowników do spożycia wyłącznie w czasie wykonywania pracy bez prawa do ekwiwalentu z tego tytułu, m.in. w zakładach gastronomicznych, placówkach żywienia przyzakładowego, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, zakładach dla nieletnich, służbie zdrowia, domach wczasowych, marynarzom i rybakom oraz dodatków kalorycznych wypłacanych na podstawie odrębnych przepisów,

15) wypłat należności obliczanych od wielkości efektów uzyskanych przez zastosowanie pracowniczego projektu wynalazczego i za dokumentację dostarczoną bezumownie przez twórcę projektu, przydatną do stosowania projektu, oraz nagród za wynalazczość, a także nagród za prace badawcze i wdrożeniowe,

16) nagród o charakterze szczególnym, a zwłaszcza nagród państwowych, resortowych o charakterze nagród państwowych, nagród konkursowych, nagród za szczególne osiągnięcia w zakresie prac badawczych oraz zastosowania ich wyników w praktyce, nagród za ratownictwo morskie, nagród dla krwiodawców, nagród za upowszechnianie kultury, nagród za osiągnięcia w eksporcie przyznawanych z funduszu nagród Ministra Współpracy Gospodarczej z Zagranicą,

17) zasiłków na zagospodarowanie oraz zasiłków osiedleniowych,

18) jednorazowych pożyczek na zagospodarowanie (np. dla młodych małżeństw),

19) zapomóg wypłacanych pracownikom z funduszu zapomóg pozostającego w dyspozycji ministrów (kierowników urzędów centralnych) i wojewodów (prezydentów miast: stołecznego W., K. i Ł.) oraz w dyspozycji Służby Więziennej,

- 20) wypłat przeznaczonych na pomoc zdrowotną dla nauczycieli korzystających z opieki zdrowotnej,
- 21) ryczałtów oraz dodatków wypłacanych w złotych obywatelom polskim zatrudnionym za granicą przez pracodawcę zagranicznego w ramach współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej,
- 22) jednorazowych odszkodowań z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu albo śmierci oraz odszkodowań za przedmioty utracone lub uszkodzone wskutek wypadku przy pracy, przysługujących od zakładu pracy,
- 23) świadczeń finansowych ze środków przeznaczonych na cele socjalne: z funduszu socjalnego, funduszu mieszkaniowego i przewidzianej na te cele części nadwyżki bilansowej w spółdzielczości, jeżeli odpisy na te fundusze są dokonywane na zasadach i do wysokości określonej w odrębnych przepisach o zakładowych funduszach socjalnym i mieszkaniowym,
- 24) prowizji od zysku przedsiębiorstwa państwowego,
- 25) premii i nagród za oszczędne zużycie paliwa płynnego i za oszczędne wykorzystanie ogumienia.

Treść art. 7 uległa zmianie dopiero z dniem 1 lipca 1997r.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 lutego 1997r. zmieniające Rozporządzenie w sprawie wysokości i podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, zgłaszania do ubezpieczenia społecznego oraz rozliczania składek i świadczeń z ubezpieczenia społecznego zmieniło bowiem treść art. 7 ust. 1 w ten sposób, że stwierdzono, iż podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie pracowników stanowi dochód pracownika w gotówce i w naturze, łącznie z kosztami uzyskania i podatkiem dochodowym od osób fizycznych, z tytułu pracy w ramach stosunku pracy, obejmujący wszelkiego rodzaju należności pieniężne oraz wartość pieniężną świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty bez względu na źródło finansowania tych należności i świadczeń, z wyjątkiem:

- 1) nagród jubileuszowych (gratyfikacji), które według zasad określających warunki ich przyznawania przysługują pracownikowi nie częściej niż co 5 lat,
- 2) odpraw pieniężnych przysługujących w związku z przejściem na emeryturę lub rentę inwalidzką,
- 3) ekwiwalentów za nie wykorzystany urlop wypoczynkowy,
- 4) odpraw, odszkodowań i rekompensat wypłaconych pracownikom z tytułu wygaśnięcia lub rozwiązania stosunku pracy, w tym z tytułu rozwiązania stosunku pracy z przyczyn leżących po stronie zakładu pracy, niezasadzonego lub niezgodnego z prawem wypowiedzenia umowy o pracę, skrócenia okresu jej wypowiedzenia, niewydania w terminie lub wydania niewłaściwego świadectwa pracy.

Z przepisu tego wynika więc, że odprawy wypłacone w trybie ustawy z dnia 28.12.1989r. o szczególnych zasadach rozwiązywania stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, przewidziane w art. 8 tej ustawy nie stanowią podstawy wymiaru składek dopiero od 01.07.1997r.

Ponieważ w 1992r. odprawa ta stanowiła podstawę wymiaru składek, podlega zaliczeniu do zarobków w 1992r. i uwzględnieniu przy ustalaniu podstawy wymiaru emerytury odwołującego. W ocenie Sądu bez znaczenia jest tu fakt, iż odprawa ta jest wyliczana jak ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, jest to bowiem jedynie sposób określania jej wysokości. Odprawa przewidziana w art. 8 ustawy z dnia 28.12.1989r. o szczególnych zasadach rozwiązywania stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy i ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy są innymi należnościami i przysługującymi z innych tytułów.

Z tych względów Sąd w oparciu o art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i od 22.11.2014r. do podstawy wymiaru składek w 1992r. zaliczył J. C. również kwotę 3.200.000zł. Kwota ta została wskazana w zaświadczeniu złożonym

w ZUS już w dniu 03.11.2000r., dlatego podlega uwzględnieniu od daty początkowej przyznania odwołującemu emerytury.